

Nekdaj nas je ločevala,
naj nas danes združi,
naj bo kraj srečanja.

POHOD OB RAPALSKI MEJI

RAPALSKA MEJA
1920 - 1947
TEMATSKA POT

38

NEDELJA,
17. SEPTEMBER 2017

www.ziri.si / www.pdziri.si

rok.z.klemencic@gmail.com
031 532 798 / Rok Klemenčič

Pohod ob 70. obletnici dneva vrnitve
Primorske k matični domovini Sloveniji.

RAPALSKA MEJA

Po koncu prve svetovne vojne so zahodno od Žirov in Sovodnja, po hribih in dolinah nasilno vzpostavili državno mejo med Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS (Jugoslavijo). Tako sta postala kraja Žiri in Sovodenj, kot mnogo drugih v času med obema svetovnima vojnama, kraja ob državni meji. Na drugi strani, v Italiji, pa se je tako zgodilo z Idrijo in Cerknim. S podpisom mirovne pogodbe v italijanskem letovišču Rapallo so dokončno začrtali mejo, ki je za četrto stoletja odrezala tretjino slovenskega etičnega ozemlja in ga priključila Italiji. Nekoč sosed je bil čez noč ločen od sosedu, sorodnik od sorodnika, prijatelj od prijatelja. V obmejne vasi so prišli tujci – italijanski obmejni uradniki in vojaki ter graničarji z jugoslovanskega juga. Ob stari meji so vznikale številne utrdbe, ki naj bi varovale mejo in zaledje. Trdo živo prebivalstvo se ni vdalo, in je ves čas kljubovalo tujemu vsiljivcu. Ena glavnih dejavnosti je postalo tihotapstvo (kontrabant), ki je revnemu prebivalstvu omogočalo dodaten zaslužek.

Danes na staro mejo spominjajo številni ostanki: mejniki, italijanske kaverne, utrdbe Alpskega zidu in Rupnikove linije. V muzejih v Idriji, Žireh in Cerknem so na ogled razstave na temo nekdanje rapalske meje.

Iz Žirov, čez Breznico na Mrzli vrh s povratkom skozi Jarčjo dolino in Lednico do Žirov ali z nadaljevanjem proti Sovodnju vodi tematsko začrtana pot, imenovana Ob rapalski meji. Pohod je zanimiv tudi v spremstvu vodiča, ki vam še поблиže oriše takratni čas. Meseca septembra pa že od leta 2004 poteka tradicionalni vsakoletni pohod ob rapalski meji s kulturnim in zabavnim programom.

POHOD OB MEJI

Pohodniki se bodo lahko peš podali iz naslednjih krajev:

**Žiri
Sovodenj
Spodnja Idrija
Ledine
Cerkno**

Točne ure in lokacije odhodov bodo objavljene preko medijev javnega obveščanja.

Opisi pohodnih poti bodo predstavljeni tudi na spletnih straneh.

Na Mrzlem vrhu, pred planinsko kočjo na Mrzli k, bo srečanje pohodnikov z vseh strani. Tu bomo s kulturnim programom obeležili 70. obletnico vrnitve Primorske k matični domovini Sloveniji in s tem odpravo krivične rapalske meje. Zato vas že sedaj vabimo, da zraven povabite tudi svoje sorodnike, prijatelje in znance.

Prisrčno vabljeni!